

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Бізнес-аналіз у дослідженні потреб економічних систем»

Рівень вищої освіти – доктор філософії
Освітньо-наукова програма «Облік і оподаткування»
Спеціальність «D1 Облік і оподаткування»
Галузь знань «D Бізнес, адміністрування та право»

Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-аналіз у дослідженні потреб економічних систем» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань «D Бізнес, адміністрування та право», спеціальності «D1 Облік і оподаткування» за освітньо-науковою програмою «Облік і оподаткування».

Розробник:

Гнатюк Тарас Михайлович, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми

_____ Василюк Марія Михайлівна

Схвалено на засіданні кафедри обліку і оподаткування

протокол 1 від 27 серпня 2026

Завідувач кафедри

_____ Максимів Юлія Василівна

Схвалено на засіданні науково-методичної ради Економічний факультет

протокол 1 від 28 серпня 2026

Голова науково-методичної ради

_____ Криховецька Зоряна Миколаївна

Затверджено

Директор / декан

_____ Тарас Гнатюк

31 серпня 2026 року

1. Загальна інформація	
Назва навчальної дисципліни	Бізнес-аналіз у дослідженні потреб економічних систем
ПІБ	Гнатюк Тарас Михайлович
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	taras.hnatiuk@cnu.edu.ua
Форма здобуття освіти	очна (денна, вечірня), заочна
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Обсяг навчальної дисципліни	денна — 3 кред. ECTS, 90 годин; заочна — 3 кред. ECTS, 90 годин
Курс (рік навчання)	2
Семестр	денна — 3; заочна — 3
Форма підсумкового контролю	залік
Мова навчання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/2a64182b79fa446b26a7
Графік консультацій	четвер 15.10
2. Передумови навчальної дисципліни	
Освітній ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), а також успішне засвоєння концептуальних засад наукових досліджень, обліково-аналітичного забезпечення та методів аналізу даних у межах обов'язкових компонентів 1–2 семестрів ОНП, зокрема «Організація наукової діяльності», «Обліково-аналітичне забезпечення управління бізнесом»	
3. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-аналіз у дослідженні потреб економічних систем» є: прикладні методики, інструменти та моделі бізнес-аналізу фінансово-господарського середовища підприємства як цілісної економічної системи, технології діагностики операційних показників і фінансового прогнозування, а також методологія оцінки чутливості й результативності прийняття управлінських рішень у процесі проведення наукових досліджень.	
4. Мета навчальної дисципліни	
Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів ступеня доктора філософії системи теоретичних знань та прикладних навичок із використання інструментарію бізнес-аналізу для проведення самостійних наукових досліджень, оцінювання потреб економічних систем та обґрунтування комплексних рішень в умовах невизначеності. Основними цілями курсу є оволодіння здобувачами ключовими поняттями та методами аналізу фінансових показників, вивчення прийомів використання фінансової інформації для ефективного управління підприємством, а також розвиток навичок інтерпретації та використання аналітичної інформації для прийняття управлінських рішень. Крім того, курс спрямований на розширення уявлень здобувачів щодо оцінки результативності та чутливості управлінських рішень з метою оптимізації фінансової діяльності підприємства.	
5. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність	

В результаті вивчення даного курсу слухач отримає компетентність у сфері аналізу бізнес-середовища підприємства, як цілісної економічної системи та здатність застосовувати методи аналізу інформації для прийняття управлінських рішень.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

Фахові (спеціальні) компетентності

ФК 1. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Здійснювати пошук, аналізувати, критично осмислювати та систематизувати інформацію, отриману з різних науково-практичних джерел та основних національних, європейських, міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування. Застосовувати сучасні способи пошуку, оброблення й аналізу інформації, зокрема, статистичні і економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних, інформаційні системи у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту і оподаткування.

6. Організація навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
лекції	10					10				
практичні заняття / семінарські заняття	20					20				
лабораторні заняття										
самостійна робота	60					60				
Тема	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом

ТЕМА 1 ОСНОВИ БІЗНЕС-АНАЛІЗУ 1.1. Основи поняття та складові бізнес-аналітики 1.2. Операційні фінанси та сутність фінансової інформації для аналізу бізнесу 1.3. Фінансові результати та фінансовий стан підприємства. 1.3.1. Попередня оцінка статей звіту про фінансові результати 1.3.2. Попередня оцінка статей звіту про фінансовий стан	2	4	0	0	6	2	4	0	0	6
ТЕМА 2 ОПЕРАЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ ТА ФІНАНСОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ 2.1. Ключові показники діяльності, що свідчать про сильні і слабкі сторони підприємства. 2.2. Використання показників для розробки прогнозу і прийняття рішень 2.3. Прогноз фінансового стану та фінансових результатів	3	6	0	0	9	3	6	0	0	9
ТЕМА 3 ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ПОКАЗНИКІВ ТА ПЛАН ДІЙ (ВИБІР УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ) 3.1. Діагностика стану компанії 3.2. Прийняття управлінських рішень 3.3. Сталий ріст	3	6	0	30	39	3	6	0	30	39
ТЕМА 4 АНАЛІЗ ЧУТЛИВОСТІ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ. 4.1. Рентабельність власного капіталу 4.2. Потреба у коштах на фінансування 4.3. “Сліпа фінансова звітність” (через числа до контексту)	2	4	0	30	36	2	4	0	30	36
Разом	10	20		60	90	10	20		60	90
Поточний контроль										
Тема заняття	Форми та методи оцінювання				ПРН			Рівень		
ОСНОВИ БІЗНЕС-АНАЛІЗУ	усне опитування, участь у фаховій науковій дискусії, розв’язання кейсів,презентація власних ідей,тестування							A–F (100–1)		
ОПЕРАЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ ТА ФІНАНСОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ	усне опитування, участь у фаховій науковій дискусії, розв’язання кейсів,презентація власних ідей,тестування							A–F (100–1)		
ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ПОКАЗНИКІВ ТА ПЛАН ДІЙ (ВИБІР УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ)	усне опитування, участь у фаховій науковій дискусії, розв’язання кейсів,презентація власних ідей,тестування							A–F (100–1)		
АНАЛІЗ ЧУТЛИВОСТІ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ.	усне опитування, участь у фаховій науковій дискусії, розв’язання кейсів,презентація власних ідей,тестування							A–F (100–1)		
Самостійна робота										
Тематика самостійних робіт	Форми та методи оцінювання				ПРН			Рівень		

Сталий розвиток та аналіз дефіциту зростання капіталу	усне опитування, участь у фаховій науковій дискусії, розв'язання кейсів, презентація власних ідей, тестування		A–F (100–1)
“Сліпа фінансова звітність” у діагностиці бізнес-процесів	усне опитування, участь у фаховій науковій дискусії, розв'язання кейсів, презентація власних ідей, тестування		A–F (100–1)

Індивідуальні завдання

Тематика індивідуальних завдань	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень
---------------------------------	----------------------------	-----	--------

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Форма підсумкового контролю	залік
Загальна система оцінювання	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf). Кожен вид роботи оцінюється за 100-бальною шкалою. Отриманий бал в електронному журналі автоматично перераховується у підсумкову оцінку з урахуванням ваги цього виду роботи (множить на відповідний ваговий коефіцієнт).

Вага оцінювання форм поточного контролю

лекції	
практичні / семінарські	80
лабораторні	
індивідуальне завдання	
контрольна робота	
самостійна робота	20

Вага оцінювання форми підсумкового контролю

залік	
-------	--

Шкала оцінювання

Рівень	Критерій
A (90–100)	Здобувач вищої освіти демонструє глибокі системні знання навчального матеріалу, вільно володіє понятійним апаратом, здатний самостійно аналізувати, узагальнювати та застосовувати отримані знання у стандартних і нестандартних ситуаціях.
B (80–89)	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу, впевнено застосовує основні теоретичні положення та допускає незначні неточності.

C (70–79)	Здобувач вищої освіти загалом правильно відтворює навчальний матеріал, володіє основними знаннями та навичками, але допускає окремі помилки у застосуванні.
D (60–69)	Здобувач вищої освіти володіє базовими знаннями навчального матеріалу, відповіді є неповними, наявні суттєві неточності та труднощі у практичному застосуванні.
E (50–59)	Здобувач вищої освіти демонструє мінімально достатній рівень знань, відтворює лише окремі положення навчального матеріалу та допускає значну кількість помилок.
FX (26–49)	Здобувач вищої освіти не засвоїв значну частину навчального матеріалу, допускає грубі помилки, але має можливість повторного складання підсумкового контролю.
F (1–25)	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, не здатний виконати основні завдання навчальної дисципліни та потребує повторного опанування освітнього компонента.

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами ґрунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника:

- Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2026/08/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostii-karpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf>)
- Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf>)
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>)
- Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf)
- Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf)
- Положення про політику відповідального використання технологій штучного інтелекту (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2025/09/25-022025-polozhennia-pro-polityku-vidpovidalnoho-vykorystannia-tekhnohij-shi.pdf>)

Відвідування занять. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>).

Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultatuv-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf).

9. Рекомендована література	
Основна література	
1. Шкромиди В. В., Гнатюк Т. М., Грубеляс А. Л. Аналіз ефективності діяльності комунального підприємства: економічний і соціальний вимір. Актуальні питання економічних наук. 2025. Вип. 10. URL: https://doi.org/10.5281/zenodo.15314352	
2. Жукова О., Парсяк В., Полетаєв Д. Застосування бізнес-аналізу для підвищення економічної ефективності управління підприємством. Підприємництво та інновації. 2024. № 33. С. 100–104. URL: https://doi.org/10.32782/2415-3583/33.17	
3. Бруханський Р., Спільник І. Бізнес-аналітика vs. бізнес-аналіз: сучасний дискурс, модель професійної компетенції ініціатора позитивних змін. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2022. Вип. 1-2. С. 7–21. URL: http://ibo.wunu.edu.ua/index.php/ibo/article/view/541	
4. Пуцентейло П. та ін. Сучасні технології бізнес-аналітики як інструмент для підвищення бізнес-комунікацій компанії. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2022. Вип. 1-2. С. 29–40. URL: http://ibo.wunu.edu.ua/index.php/ibo/article/viewFile/543/588	
5. Горбунов Р. О., Онікієнко А. О. Бізнес-аналіз як сучасний інструмент управління підприємством. Grail of Science. 2021. URL: https://surl.li/fwgrui	
6. Микитюк П. П. та ін. Управління проектами. Тернопіль, 2021. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45133/3/%D0%92%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0.pdf	
Додаткова література	
1. Волкова Н. А. Методичні аспекти бізнес-аналізу суб'єкта господарювання. Інтелект XXI. 2020. № 2. С. 47. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/2020_2/2_2020.pdf#page=47	
2. Дмитришин Б. В., Боровий М. В. Бізнес-аналітика та її роль в управлінні конкурентоспроможністю підприємства. Кропивницький, 2020. URL: https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/ea171a02-f653-471c-82f7-31c94a43a586/content	
3. Сидорова А. В., Біленко Д. В., Буркіна Н. В. Бізнес-аналітика : навчально-методичний посібник. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 104 с. URL: https://surl.li/yaubny	
4. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В. Управлінський облік і аналіз бізнес-процесів у підприємстві. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. Вип. 2 (40). С. 12–18. URL: https://doi.org/10.26642/pbo-2018-2(40)-12-18	
5. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проектами. Київ, 2017. URL: https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/cf735d19-339f-44c8-8b5a-42f40468edf4/content	
6. Бізнес-аналітика : конспект лекцій для студентів усіх форм навчання спеціальностей 073 «Менеджмент» та 8.03060101 «Менеджмент організацій та адміністрування» / Н. М. Шведа. Тернопіль : ТНТУ, 2016. 70 с. URL: https://surl.li/jdirjd	
7. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання : посібник / В. В. Шкромиди, М. М. Василюк, Т. М. Гнатюк. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2016. 219 с. URL: http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/1142	
8. Тігарєва В. А., Станкевич І. В. Аналіз існуючих підходів та методів оцінювання бізнес-процесів підприємств та організацій. Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. 2016. Вип. 3 (1). С. 113–122. URL: https://visnikkrnu.kdu.edu.ua/statti/2016_3_113-3-2016-2.pdf	
9. Зайцева Н. В., Яковенко В. С. Консолідація даних у бізнес-аналізі діяльності підприємств. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. С. 1222–1227. URL: http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/10201.pdf#page=1223	

10. Аптекар С. С., Скомаровська К. А. Проблеми і перспективи сучасних методик бізнес-аналізу в оцінці кредитоспроможності позичальників. Проблеми економіки. 2013. № 3. С. 261–266. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2013-3_0-pages-261_266.pdf
11. Гордієнко І. В. Бізнес-аналіз підприємства: структурування інформації засобами функціонального моделювання. Стратегія економічного розвитку України. 2013. № 33. С. 241–251. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/seru_2013_33_37
12. Abascal E. M. EBOOK: Finance for Managers. McGraw Hill, 2012. URL: http://surl.li/qtgmr
13. Davenport T. H., Dsouza B. E., Fleisher C. S. The complete guide to business analytics (collection). FT Press, 2012. URL: http://surl.li/qtgvx
Додаткові електронні ресурси
—

Викладач

Гнатюк Тарас Михайлович, кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування
